

Klimatická zmena - rieky a povodne

PREDMET: Geografia

ROČNÍK: 2. stupeň ZŠ a SŠ

DOBA TRVANIA: 1 vyučovacia hodina

ROČNÉ OBDOBIE: počas celého roka

POMÔCKY: vyvýšený záhon nikoho (resp. priestor – veľký min. 2 x 1 m s dostatočným množstvom navršenej hlíny), nádoba s vodou, kamene, piesok, íl, mach, rozvetvené konáriky, rôzne prírodniny

CIEĽ: diskusia o vplyve klimatickej zmeny na krajinu a pochopenie prírodných procesov spojených s vodou v prírode

- ✓ Pozorujeme na záhone nikoho alebo na voľnom priestore s dostatočným množstvom navršenej hlíny, ako sa správa rieka. Postavíme si z hlíny kopec a vyhlíbme v ňom **riečisko**. Z nádoby pustíme do riečiska vodu a sledujeme, ako náš vodný tok pôsobí na okolitú „krajinu“.
- ✓ Vytvoríme teraz v rámci riečiska **rôzne korytá** (priame, meandrujúce a strmo klesajúce z kopca) a pozorujeme rozdiely v správaní našej rieky. Diskutujeme o tom, ako sa správa rieka **v napriamennom koryte** (analógia s regulovanými tokmi v krajine) a ako pri koryte s **prírodnými meandrami**. V akom koryte tečie rieka pomalšie?
- ✓ Ak vylejeme viac vody naraz (simulácia čoraz častejších **prívalových dažďov**), počítame, za aký čas dorazí povodňová voda z kopca do údolia.
- ✓ Položíme teraz na dná koryt a na svahy rôzne prírodniny (kamene, piesok, íl, mach – **simulácia prírodnej krajiny**) a prekážky (rozvetvené konáriky = **mŕtve drevo**) a sledujeme, ako sa voda a povrch krajiny správajú pri týchto zmenených podmienkach. Steká voda z kopca rýchlejšie alebo pomalšie?
- ✓ Diskutujeme o tom, ako dokáže človek podporou prírodných procesov ovplyvniť dopad klimatickej zmeny v krajine.

Ak sa vám aktivita páčila, vyskúšajte aj iné inšpirácie na vyučovanie vonku – nájdete ich v našej metodologickej príručke Záhrada, ktorá učí, ktorú si zdarma stiahnete na www.zahradaktorauci.sk